

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIŲ
JŪRATĖS LEBEDEVIENĖS IR MAKSIMO REZNIKOVO**

**VERTINIMO IŠVADA
DĖL SAULĖS APYGARDOS NR. 26 RINKIMŲ KOMISIJOS 2020 M. LAPKRIČIO 24 D.
SPRENDIMO „DĖL EVALDO PETRAUSKO GALIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMO 5¹ STRAIPSNIO 1 DALIES IR 56 STRAIPSNIO 1 DALIES
NUOSTATŲ PAŽEIDIMO“**

2020 m. gruodžio 4 d. Nr. 3-134 (1.2)
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. lapkričio 25 d. (reg. Nr. 1-5618 (7.9) gavo Saulės rinkimų apygardos Nr. 26 rinkimų komisijos (toliau – Saulės ARK) 2020 m. lapkričio 24 d. sprendimą (posėdžio protokolas Nr. SPR-12) „Dėl Evaldo Petrausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimo“, kuriuo patvirtinta Saulės ARK sudarytos Papirkimų tyrimo grupės 2020 m. lapkričio 9 d. išvada Nr. 3 „Dėl Evaldo Petrausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimo“ (toliau – Tyrimo grupės išvada). Tyrimo grupė, išnagrinėjusi visas su pažeidimu susijusias aplinkybes, įvertinusi duomenų visumą, nustatė, kad yra pažeistos Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies nuostatos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 5¹ straipsnio 3 dalimi ir Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 „Dėl Rinkėjų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo tvarkos aprašo ir Metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 40 ir 41 punktais, teikiama išvada dėl Saulės ARK 2020 m. lapkričio 25 d. sprendimo (posėdžio protokolas Nr. SPR-12) „Dėl Evaldo Petrausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimo“.

1. Tyrimo objektas

Tyrimas atliktas 2020 m. spalio 25 d. gavus visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ skundą Nr. 33 „Dėl rinkimų agitacijos tvarkos pažeidimo“, kuriame nurodoma, kad „Visuomeninė organizacija „Baltosios pirštinės“, užtikrindama skaidrių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų organizavimą bei reaguodama į Lietuvos Respublikos piliečių pranešimus dėl galimų rinkimų pažeidimų, 2020 m. spalio 25 d. gavo pranešimą, kuriame teigiama, kad vykstančių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų „tylos“ laikotarpiu olimpinis prizinininkas Evaldas Petrauskas agituoja rinkėjus balsuoti už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatus vienmandatėse apygardose – Kęstutį Smirnovą (Vilkaviškio rinkimų apygarda) ir Valerijų Simuliką (Saulės rinkimų apygarda), mainais siūlydamas asmenines bokso treniruotes. Tokią rinkimų agitaciją

„tylos“ laikotarpiu laikome galimu rinkėjų papirkimu per trečiuosius asmenis. Už politinės agitacijos „tylos“ laikotarpiu pažeidimą turi būti taikomos poveikio priemonės visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, dalyvavusiems sistemiškai pažeidžiant Įstatymo nuostatas ir turėjusiems iš to tiesioginės arba netiesioginės naudos.“

2. Atlikto tyrimo procedūrų vertinimas

2.1. Saulės ARK Papirkimų tyrimo grupė sudaryta nepažeidžiant Aprašo 16 punkto reikalavimų.

2.2. Tyrimas atliktas Aprašo 24 punkte nustatytais terminais.

2.3. Tyrimo metu apklausti visi asmenys, galėję suteikti tyrimui reikšmingos informacijos, ir ištirti visi įrodymai, galėję turėti reikšmės priimant sprendimą.

2.4. Saulės ARK Tyrimo grupės 2020 m. lapkričio 9 d. išvada Nr. 3 ir Saulės ARK 2020 m. lapkričio 24 d. posėdžio protokolas Nr. SPR-12 VRK perduoti Aprašo 34 punkte nustatytais terminais.

2.5. Evaldas Petrauskas elektroniniu paštu buvo tinkamai informuotas apie atliekamą tyrimą ir turėjo galimybę teikti paaiškinimus.

2.6. Iš pateiktų tyrimo metu surinktų duomenų matyti, kad Tyrimo grupė nepateikė jokio užklauso Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovui.

3. Tyrimo metu nustatytos sprendimui priimti reikšmingos faktinės aplinkybės

3.1. 2020 m. balandžio 10 d. prasidėjo 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija.

3.2. 2020 m. spalio 30 d. per *Messenger* programėlę buvo gautas Evaldo Petrausko elektroninio pašto adresas (su patikslinimu, kad *Facebook* paskyroje viską rašo jo žmona Goda Petrauskienė). Tą pačią dieną buvo išsiųstas Evaldai Petrauskienei paklausimas.

3.3. 2020 m. lapkričio 4 d. buvo gautas atsakymas nuo asmens, pasivadinusio Goda Petrauskiene. Atsakyme nurodyta, „kad tai buvo paprasta nuomonės išraiška ir nieko daugiau, kad išsakyta asmeninė nuomonė, kviečianti balsuoti už jai patinkantį kandidatą, tuo apsiribojant. Frazė „nemokama treniruotė“ buvo pasakyta juokais ir pertekline prasme, uždaroje grupėje, kurioje dalis – nepilnamečiai vaikai. Jokių nemokamų treniruočių niekas nevedė. Teigia, kad balsuoja trečią sykį gyvenime ir nenusimano, kad negalima juokais nieko tokio sakyti ar rašyti. Nurodė, kad iš vyro ir savo anketų su visais bendrauja ir atsakinėja, turi jo prisijungimo duomenis.“

3.4. 2020 m. spalio 30 d. buvo paprašyta visuomeninės organizacijos „Baltosios pirštinės“ patikslinti informaciją, kada buvo skelbiamos žinutės *Facebook* paskyroje.

3.4.1. Visuomeninė organizacija „Baltosios pirštinės“ atsakyme patikslino skunde nurodytą laiką, kad pranešimai iš Evaldo Petrausko *Facebook* paskyros buvo siųsti 2020 m. spalio 11 d. Buvo pateikta papildomo ekranvaizdžio nuotraukų, kuriose matyti skelbimo data, bei vientisas

žinučių tekstas, kuris nekoreguotas, tik išdėstytas chronologine tvarka. Be to, buvo nurodyti kontaktiniai duomenys, iš ko gautas pranešimas.

3.4.2. Susisiekus telefonu su I.G., buvo paaiškinta, kad agitacija balsuoti buvo skelbiama uždaroje Facebook sportininkų (kikboksinių) grupėje, kurioje yra apie 20 asmenų, įvairaus amžiaus – nuo 15 iki 30 metų.

4. Tyrimo metu atlikto teisinio vertinimo pagrįstumo vertinimas

4.1. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta: „<...> *Prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėjų dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.*“

4.2. Įstatymo 56 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „*Rinkimų agitacija, neatsižvelgiant į jos būdus, formas ir priemones, draudžiama likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną iki balsavimo pabaigos, išskyrus išorinę politinę reklamą, išskabintą iki prasidedant šiam rinkimų agitacijos draudimui.* <...>.

5. Išvada

Saulės ARK 2020 m. lapkričio 24 d. sprendimas (posėdžio protokolas Nr. SPR-12), kuriuo pritarta Saulės ARK Tyrimo grupės 2020 m. lapkričio 9 d. išvada Nr. 3, kad Evaldas Petrauskas pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies nuostatas, yra priimtas laikantis nustatytų galimų papirkimo atvejų tyrimo ir vertinimo procedūros reikalavimų, surinkus ir objektyviai išnagrinėjus visas tyrimui reikšmingas aplinkybes, tinkamai pritaikius galiojančio teisinio reguliavimo nuostatas, todėl nėra teisinio pagrindo šio sprendimo nepatvirtinti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Vyriausiajai rinkimų komisijai s i ū l o m a:

Patvirtinti Saulės apygardos Nr. 26 rinkimų komisijos 2020 m. lapkričio 24 d. sprendimą (posėdžio protokolas Nr. SPR-12) „Dėl Evaldo Petrausko galimo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies ir 56 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimo“.

Komisijos nariai

Jūratė Lebedevienė

Maksimas Reznikovas